

25. 10. 2022

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

PRACOVNÍ SKUPINA PODMÍNĚNOST

ING. KATEŘINA BĚLINOVÁ

STANDARDS DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU PŮDY

- Součást podmíněnosti – základní povinnosti provázané na všechny plošné platby Strategického plánu (+ DŽPZ)
- Rozšíření ze 7 na 9 standardů
- Původní návrh 10 standardů – vyjednávání přesunulo „Nástroj pro udržitelné hospodaření v oblasti živin“ jako součást poradenství
- Rámec standardu dán nařízením, specifická úprava na národní úrovni
- Sankční mechanismus:
  - Obvykle 3 %, dle závažnosti / rozsahu a trvání pak 1 % či 5 %
  - Sčítají se porušení v rámci 1 roku (max. 5 %)
  - Vyhodnocuje se opakování porušení (i) v rámci jednoho roku
  - Zvláštní sankce v případě úmyslného nebo opakovaného porušení

STANDARD I

Zákaz přeměny TTP

- a) v 1. a 2. zóně chráněných krajinných oblastí a na území národních parků,
- b) v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích, přírodních rezervacích a přírodních památkách, které se nenacházejí v oblastech NATURA 2000,
- c) ve vzdálenosti do 12 m od vodního útvaru,
- d) jako silně erozně ohrožené,
- e) jako podmáčené a rašelinné louky,
- f) ve 3. aplikačním pásmu nitrátově zranitelných oblastí.

Výjimky

- Plocha do 0,1 ha
- EZ – na ornou půdu
- Krajinný prvek, krajino tvorný sad, agrolesnictví, zalesnění

STANDARD I

K dalšímu řešení – požadavky SEA

- Ochranná pásma podél vodních zdrojů
- Infiltrační oblasti
- Pásy 25 m od vodního útvaru
- Plochy podél drah soustředěného odtoku

STANDARD 2

Ochrana mokřadů a půd bohatých na uhlík

- Implementace odložena na rok 2025
- V přípravě vrstva do LPIS

STANDARD 3

Zákaz vypalování strnišť

- Beze změny

STANDARD 4

Ochranné pásy podél vodních toků

- Beze změny
- Provazba na celofaremní ekoplatbu:
  - 6 m šíře na DPB do 6 m od vodního toku (základní)
  - 12 m šíře na DPB do 12 m od vodního toku (prémiová)

STANDARD 5

Protierozní ochrana

- Pro 2023 platí rozsah SEO a MEO jako dosud
- Od 2024** převzetí parametrů protierozní vyhlášky
  - tzn. vymezení ploch dle maximální míry ztráty půdy 9 t/ha

Půdoochranné technologie

- Pro 2023 se přebírají platné dosud
- Ve spolupráci s VÚMOP hledáme řešení, které nabídne zemědělcům větší flexibilitu
- Předpokládáme podrobnější definici kategorií erozního ohrožení spolu s širší nabídkou vhodných půdoochranných technologií

STANDARD 6

Zajištění pokrývnosti

- cíl – ochránit půdu před erozí během toho nejcitlivějšího období
- pro ČR je citlivé období po sklizni hlavní plodiny do 31. 10.
- nesouhlas EK s postupem zapravení organiky
- neplatí kritérium sklonitých pozemků – povinnost na 80 % R
- nově i na trvalých kulturách
- pro EZ navíc výjimka pro těžké jílovité půdy, kde se pěstují okopaniny, kořenová nebo hlízová zelenina

STANDARD 6

Zajištění pokrývnosti

alespoň na 80 % výměry standardní orné půdy

- a) založení porostu ozimé plodiny nebo víceleté pícniny,
- b) osetí dílu půdního bloku meziplodinou,
- c) ponechání strniště sklizené plodiny na dílu půdního bloku,
- d) podmítnutí strniště sklizené plodiny a jeho ponechání bez orby,
- e) ponechání půdy po pásovém zpracování, nebo
- f) výskyt bylinné směsi (specificky pro AEKO)

Trvalé kultury: manipulační prostory a určitý podíl meziřadí
výjimka pro chmelnice

Úhor: pokryv od 1. 6. do 31. 10.

STANDARD 7 A)

Rotace plodin

pro rok 2023 výjimka pro 7 a)

od roku 2024:

- meziročně vystřídat hlavní plodinu alespoň na 40 % výměry R

- v období 4 po sobě jdoucích let vystřídat hlavní plodinu na všech DPB / R

- tzn. v roce 2026 se bude hodnotit také rok 2023

posuzuje se plodina uvedená v jednotné žádosti oproti plodině za loňský rok – údaje v LPIS

posouzení plodin jako v greeningu x ozima a jařina = 1 plodina

STANDARD 7 A)

Rotace plodin – výjimky pro 7 a):

DPB v režimu ekologického zemědělství

Trávy, úhor

Ochranné pásy, biopásy, plochy s hnízdištěm čejky

Víceleté prospěšné plodiny, např. jetelotrávy

Zemědělské podniky:

a) v nichž více než 75 % plochy orné půdy představuje travní porost nebo úhor nebo se využívá k pěstování leguminóz

b) v nichž více než 75 % zemědělské plochy představuje trvalý travní porost nebo travní porost, nebo se využívá k pěstování trav či jiných bylinných pícnin

c) s výměrou orné půdy do 10 ha

STANDARD 7 B)

Omezení plochy plodiny:

DPB v kategorii NEO a MEO – 30 ha

DPB v kategorii SEO – 10 ha

Platí již od 2023 s výjimkou pro již vyseté ozimy

Možnosti řešení:

Prostředání ploch více plodin – limit 110 m

Ochranný pás (22 m, stanovené plodiny)

Rozdělení krajinným prvkem

Rozdělení jinou kulturou – pravděpodobně úhorem

Ochranný pás, úhor či krajinný prvek zároveň mohou být neprodukční plochou pro standard č. 8

Pro 2023 pokračuje stejný režim pro biopásy jako nyní, tzn. při výměře biopásu minimálně 5 % plochy DPB (nad 40 ha) je splněn standard 7b)

STANDARD 8

Vyčlenění neprodukční plochy:

2 varianty k naplňování:

A – nejméně 4 % zastoupené krajinnými prvky, úhorem s porostem a ochrannými pásy

B – nejméně 7 %, včetně plochy meziplodin nebo plochy plodin vzájemných dusík, přičemž minimálně 3 % z toho tvoří krajinné prvky, úhor s porostem a ochranné pásy

Výjimka pro zemědělské podniky:

a) v nichž více než 75 % plochy orné půdy představuje travní porost nebo úhor nebo se využívá k pěstování leguminóz

b) v nichž více než 75 % zemědělské plochy představuje trvalý travní porost nebo travní porost, nebo se využívá k pěstování trav či jiných bylinných pícnin

c) s výměrou orné půdy do 10 ha

! ne pro EZ

STANDARD 8

Vyčlenění neprodukční plochy:

Výjimka pro 2023:

- Možnost osetí úhorů jinou než neprodukční plodinou, primárně plodinou pro potravinářské využití
- Nesmí být kukuřice, sója a RRD

Výjimka neplatí pro ekoplatbu

- žadatel, který požádá o ekoplatbu, musí požadovaná procenta neprodukčních ploch vyčlenit a zachovat neprodukční charakter

STANDARD 8

Vyčlenění neprodukční plochy:

- na ploše neprobíhá produkce, tedy pastva a seč s odklizením biomasa
  - nehnojí se a nepoužívají přípravky na ochranu rostlin
  - stanoveno kontrolní období – u některých prvků od 1. června do 15. července, dále do 15. srpna nebo 30. listopadu
  - stanoveny váhové koeficienty – odlišné od EFA
- Pozn. k termínu evidence úhoru v LPIS:
- pro 2023 k datu podání jednotné žádosti
  - od 2024 k 1. únoru

STANDARD 8

Vyčlenění neprodukční plochy:

- krajinný prvek (nacházející se na DPB / R, U nebo G)
- úhor s porostem,
- ochranný pás kolem krajinného prvku,
- ozeleněný kolejový řádek,
- ochranný pás typu souvrat', ochranný pás podél vodních toků, ochranný pás pro DZES 5 a DZES 7
- plocha s hnízdištěm čejky, biopás, pás v režimu agrolesnictví, plocha v režimu podpory biodiverzity na orné půdě

- plocha s meziplodinami včetně meziplodin v AEKO (x 0,3)
- plocha s plodinami vázajícími dusík.

STANDARD 8

Ochrana krajinných prvků

Žadatel nezruší a nepoškodí ekologicky významný prvek

Poškozením se rozumí:

- a) snížení výměry, poškození vegetačního/ skalnatého/ kamenného krytu krajinného prvku,
- b) provádění odvodňovacích operací,
- c) provádění navážky zeminy a uskladňování organického materiálu,
- d) mechanické poškození nadzemní a podzemní části dřevin, mimo odborný řez uvedený v odstavci I I,
- e) aplikace hnojiv, přípravků na ochranu rostlin a upravených kalů

STANDARD 8

Ochrana krajinných prvků

Žadatel dodrží zákaz řezu dřevin v době od 1. dubna do 31. října, pokud se nejedná o odborný ořez dřevin provedený podle standardu SPPK A02 002:2015 v aktuální revizi průkazně provedený odborně způsobilou osobou.

STANDARD 9

Zákaz přeměny TTP v NATURA 2000

Technická tolerance pro plochy do 0,1 ha

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**